

Kopirajući portret Tutankamona, kao prvi neartikulisani pokušaj u domenu skulpture, Julijana Kiš tada, ni slutila nije da će, slično obnovi kulta sunca u Tebi, da obnovi pokušaje svojih prethodnica, žena-vajara, i u punom smislu uspe. Vojvodina u njoj dobija ženu-vajara, a rezultati njenih nastojanja umanjuju smisao često ponavljane konstatacije o deficitarnosti vojvodanske skulpture.

Trnovitost puta koja prati slična nastojanja, pogotovo kada je žena u pitanju, svakako ni nju nije mimoišla.

Naviknuta da joj dela budu podvrgnuta strogim sopstvenim i tuđim kriterijumima, publici predstavlja u okviru ove tekuće izložbe, dela već proverenih likovnih vrednosti, ne izlažući ni jedno od dela izlaganih na prethodnoj, i do sada jedinoj samostalnoj izložbi.

Izložena dela nastala su tokom poslednjih pet godina i potvrđuju da je njeno respektovanje sopstvenih preokupacija, bez pretenzija da po svaku cenu bude vajar u modi, urodilo plodom. Imala je dovoljno strpljenja i umešnosti da sebe povede i kroz epigonske slabosti, i da opet oslobođena snagom vere u samonikle osobine i njihovu nadmoćnost, dospe do sopstvenog savremenog likovnog izraza obojenog autentičkom.

Realizovani motivi čiji je podtekst u čvrstoj vezi sa sredinom u kojoj autor živi, nisu posledica svesnog odbira, već spontanog, dozrevanja nakon rođene ideje koju u datom momentu materijalizuje u jednom dahu. Tada dolaze do izražaja stečena tehnološka iskustva, intelekt i širina likovne kulture J. Kiš.

Frontalne, sedeće, kao i figure žene u pokretu »Biciklista« iz 1970. g. i »Majka sa detetom« iz 1972. evidentiraju angažovanost, kod prvih u statičnosti napetih formi, a kod drugih u karikaturalnosti pokreta. U postupku njenog uvode-

UMETNIČKI SAVET GALERIJE
LIKOVNIH UMETNIKA VOJVODINE
POZIVA VAS NA OTVARANJE
IZLOŽBE SKULPTURA

JULIJANE KIŠ

u ponedeljak, 7. X 1974. u 18,00 časova
u Galeriji, Bul. Maršala Tita 9, Novi Sad
Galerija je otvorena radnim danom
od 10—12 i 17—19 časova.
Subotom i nedeljom od 10—12 časova
Izložba traje do 21. X 1974.

nja, teško je prepoznati poznate primene iskustava koja su ipak prisutna i karakteristična za onu razvojnu liniju moderne skulpture koja nalaže poštovanje svojstava i kvaliteta materijala i respektovanje čistih oblika organskog porekla. Tu dobija smisao uporedno uvođenje bojenih efekata prilikom izvođenja skulptura od gipsa i terakote i podčinjavanje pomenutih iskustava osećajima za lirično i draž naivnosti, a zatim za dalji razvojni tok J. Kiš.

Primena boje, relaksacija je autora od zasićenosti obradom forme. U »Portretu po Nini Popov« i »Portretu bicikliste«, u momentu postizanja savršenstva formi, dolazi do suprotne senzibilne potrebe autora da naruši postignuto savršenstvo. Tragovi narušavanja postaju teksturalno uočljivi, ako se ne dogodi da već skoro izvedeno delo do kraja ne uništi iz sličnih potreba.

Upravo potreba za bežanjem od opsije doterivanja forme ka bojenju i teksturalnim vrednostima, uslovlila je izvesne promene u razvojnom toku J. Kiš. Ovim promenama verovatno je doprineo i crtež izvanrednih likovnih vrednosti, kao pomoćna disciplina u odnosu na skulpturu, koga odlikuje redovna upotreba bojenih akcenata, a možda i bavljenje sitnom plastikom koju karakterišu izuzetne vrline njenog skulptorskog senzibiliteta.

Nagoveštaji mogućih, budućih, njenih preokupacija, mogu se nazreti u poslednjim kompozicijama iz serije biciklista »Pad« i »Start« koje karakteriše konkretniji prilaz problemu odnosa ljudske figure i predmeta u klasičnom smislu. One takode sadrže elemente koji mogu da uslove približavanje principima konstruktivističkog smera u opštem razvoju moderne skulpture, koji brišu granice između slike, skulpture i običnog predmeta i koji oslobađaju umetnost koncepcija nametnutih tradicijom.

GROZDANA ŠARČEVIĆ

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1969. — NOVI SAD, Tribina mladih

GRUPNE IZLOŽBE

1969. BEOGRAD, ULUS-ova izložba novoprimitivnih članova

1969. BEOGRAD, ULUS revolucija

1969. BEČEJ, XVI Bečejska kolonija

1970. BEČEJ, XVII Bečejska kolonija

1970. BEOGRAD, Oktobarski salon

1970. BEOGRAD, Izložba Vojvođanskih umetnika

1970. BEOGRAD, ULUS-ova jesenja izložba

1970. SUBOTICA, NOVI SAD, grafike i skulpture Oktobarskog salona

1971. BEOGRAD, Dom Armije, žene umetnice

1971. BEOGRAD, Prolećna izložba ULUS-a

1971. BEOGRAD, Skulptura u prostoru

1971. BEOGRAD, NOB u delima umetnika

1971. ADA, Spomenici Sarvaš Gaboru

1971. BIHAĆ, Bijačka kolonija

1972. NIŠ, KRAGUJEVAC, PRIŠTINA

1972. BEOGRAD, Jesenja ULUS-ova izložba

1972. BEOGRAD, Oktobarski salon

1972. REGENSBURG, Vojvođani u Regensburgu

1972. ZRENJANIN, Ečanska kolonija

1973. NOVI SAD, II likovni salon

1973. VRBAS, novosadski vajari i grafičari

1973. NOVI SAD, Mali likovni salon

1973. NOVI SAD, SENTA, PANČEVO, KIKINDA

1973. BRATISLAVA — Čehoslovačka

1973. BEOGRAD, Jesenja izložba

1974. TITOGRAD, CETINJE, PLEVLJA, HERCEGNOVI, NIKŠIĆ

NAGRADE

1969. Nagrada Saveza omladine za samostalnu izložbu
1970. I nagrada na likovnom susretu u Subotici

1971. II nagrada za spomenik u ADI

1973. BEOGRAD, Zlatno dleto

BIOGRAFSKI PODACI

Rođena 16. VI 1944. u Budimpešti. 1965. diplomirala na likovnom odseku Više pedagoške škole u Novom Sadu a 1968. diplomirala na likovnoj Akademiji u Beogradu. Od 1969. član ULUS-a. 1971/72. godine kao stipendista Izvršnog veća bila na specijalizaciji na Budimpeštanskoj likovnoj akademiji.

Redovno učestvuje u radu umetničkih kolonija u Jugoslaviji. Od 1969. radi na Višoj pedagoškoj školi kao predavač.

Adresa:

Novi Sad, Boška Vrebala 16

1. SEDEĆA FIGURA, gips 1970. 66×45×30

2. BICIKLISTA, bronza 1970. 30×68×66

3. DEVOJČICA, gips 1970. 73×28×28

4. ODMOR, gips 1972. 30×45×22

5. MAJKA S DETETOM, bronza 1972 60×22×26

6. ODMOR I, bronza 1973. 20×19×15

7. ODMOR II, terakota 1972—74. 93×56×30

8. ETRURSKI PAR, terakota 1973. 15×10×6

9. PORTRET M. B., bronza 1973. 22×21×16

10. PORTRET BICIKLISTE, gips 1974. 45×28×21

11. PORTRET PO NINI POPOV, gips 1974. 37×25×26

12. PAD, gips 1974. 170×135×69

13. POPRSJE, terakota 1974. 5×8,5×8,5

14. PORTRET S PETLOM, terakota 1974. 14×12×8

15. CRTEŽI, od 1970—1974.

Sve mere su u santimetrima.

